

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/266/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6915212727
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6915212727.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a sudcov JUDr. Danice Kočíckovej a Mgr. Kataríny Katkovej v právnej veci žalobkyne: B. B., rod. Z., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/XX, Q. K., zastúpená: B. B., nar. XX. XX. XXXX, O. XXX/XX, Q. K., proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Slovenský pozemkový fond Bratislava, Búdková 369, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu v Rimavskej Sobote č. k. 7C/428/2015-74 zo dňa 3. apríla 2018, takto

rozhodol:

- I. Návrh žalobkyne na zmenu žaloby tak, že súd určuje, že parcela č. „C“ XXXX o výmere XXXX m², druh pozemku orná pôda, v katastrálnom území Q. A., obec Q. A., okres Q. K., ktorá je vedená na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý vydal Okresný úrad v Rimavskej Sobote, katastrálny odbor, patrí do dedičstva po poručiťovi, N. Z., (nar. XX. XX. XXXX, zom. X. U. XXXX), ktorý bol otcom žalobkyne, **z a m i e t a**.
- II. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 7C/428/2015-74 zo dňa 3. apríla 2018 **p o t v r d z u j e**.
- III. Žalovanému priznáva voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, ktoré je žalobkyňa povinná uhradiť žalovanému do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozhodol tak, že:

- I. Žalobu žalobkyne zamietol.
- II. Žalovanému priznal náhrada trov konania v plnej výške.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobkyňa sa domáhala určenia, že je v 1/1-ne (v celosti) vlastníkom parcely číslo C XXXX o výmere XXXX m², ktorá je vedená na LV č. XXXX v katastrálnom území Q. A. na tom základe, že konfiškácia majetku jej právneho predchodcu N. Z. prebehla nezákonne, pričom predmetná nehnuteľnosť neprešla do vlastníctva žalovaného, pretože zápis zo dňa 01. 10. 1962 č.d. XXXX pod B3 v PKV č. XXX k.ú. A. (v súčasnosti Q. A.) je ničotný, neplatný.

3. Žalovaný v konaní namietal, že pokiaľ sa žalobkyňa domáha určenia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam rozsudkom tak, že bude priamo určená za vlastníčku bez prejednávania uvedenej nehnuteľnosti v dedičskom konaní, nie je to v zmysle našej legislatívy možné, nie je daná jej aktívna legitímácia, žiadal žalobu zamietnuť. Uviedol, že žalobkyňa si mohla uplatniť svoje nároky v rámci reštitúcie podľa zákona č. 229/1991 Z.z. a podľa zákona č. 503/2003 Z.z.. Len prostredníctvom reštitučných predpisov možno dosiahnuť spochybnenie správneho aktu - konfiškácie alebo následkov jeho neexistencie.

4. Okresný súd vykonal dokazovanie a zistil skutkový stav: Rozhodnutím konfiškačnej komisie v Jesenskom zo dňa 22. 06. 1948 č. 321-12/48-III-konf-om. zriadenej podľa nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR v znení nariadenia č.64/1946 Sb.n.SNR zo dňa 24. 09. 1948 bolo rozhodnuté Povereníctvom pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. 5847/48 o konfiškácii majetku N. Z. a manželky T. rod. R. ako osôb maďarskej národnosti. Na základe tohto rozhodnutia sa považoval pôdohospodársky majetok v rozsahu § 2 nariadenia č. 104/1945 Sb.n.SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku H., Z., ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa patriaci vlastníckym právom N. Z. a jeho manželke T. rod. R. zapísaný v pozemkovej knihe kat. územia A. vo vložke č. 622 B1, 622 B1/a, 693 B1 v 1/1-ne (v celosti) za skonfiškovaný. Žalobkyňa poukázala na tú skutočnosť, že predmetné konfiškačné rozhodnutie bolo vystavené na meno "N. Z. s manželkou T. rod. R." obyvateľov obce A. v súčasnosti Q. A. ale konfiškačná komisia na základe tohto rozhodnutia skonfiškovala nehnuteľnosť, ktorá nehnuteľnosť nepatrila do vlastníctva N. Z. a jeho manželky T. rod. R. ale bola majetkom otca žalobkyne N. Z., nar. XX. XX. XXXX a zomr. dňa XX. XX. XXXX. Došlo k pochybeniu konfiškačnej komisie, ktorá "poplietla" dve fyzické osoby, ktoré žili v rovnakom období, mali rovnaké krstné mená a priezviská "N. Z.", pričom jeden z nich žil v obci D., druhý v obci A. (v súčasnosti Q. A.) a obaja boli vlastníckymi nehnuteľnosťami v katastri obce A. (v súčasnosti Q. A.). V rokoch XXXX až 2015 pri vyhotovení Registra obnovenej evidencie pozemkov z pôvodnej parcely č. E XXX/XX bola vytvorená nová parcela s novým číslom C XXXX a novým listom vlastníctva č. XXXX, pričom výmera novovytvorenej parcely je totožná s výmerou pôvodnej parcely XXXX m², ktorej v evidencii nehnuteľností je vedený ako výlučný vlastník žalovaný: Slovenská republika.

5. Skutkový stav okresný súd posudzoval podľa ust. § 132 ods. 1, § 460 OZ. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu legitímáciu, t. j. nepreukázala, že sa stala vlastníčkou nehnuteľnosti, pričom po vykonanom dokazovaní bolo zistené, že k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania a ku ktorej sa žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva nebola predmetom dedičského konania a ani nebolo rozhodnuté kto z dedičov predmetnú nehnuteľnosť, ak by táto patrila do vlastníctva poručiteľa zdedil a stal sa jej vlastníkom, pretože z rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 370/92 zo dňa 25. 05. 1992 vyplýva, že v prvej zákonnej skupine boli dedičmi manželka poručiteľa a dcéra poručiteľa. Okresný súd vychádzal zo zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13Co/491/2016-61 zo dňa 31. 10. 2017, v ktorom bolo poukázané na to, že predpokladom aktívnej legitímácie žalobkyne na podanie návrhu na určenie vlastníctva je posúdenie vlastníctva jej právneho predchodcu v nesporovom dedičskom konaní, ktoré nemôže subsumovať všeobecný súd v sporovom konaní o určenie vlastníctva, ako to vyplýva aj z rozhodnutia Ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 482/2013. Tiež z rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26 Cdo/637/2006 vyplýva, že za dediča vo vlastnom slova zmysle možno považovať len toho, komu bolo rozhodnutím súdu dedičstvo potvrdené, alebo kto sa stane nadobúdateľom pomernej časti dedičstva, do tejto doby je tak možné osobu uchádzajúcu sa o dedičstvo považovať len za domnelého dediča, ktorý ešte nie je nositeľom práv a povinností patriacich do dedičstva, ale ktorý sa ním stane so spätnou účinnosťou ku dňu poručiteľovej smrti až na základe výsledku konania o dedičstvo. V dedičskom konaní je určené, kto dedí majetok poručiteľa a v akom podiele.

6. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a výsledky vykonaného dokazovania v prejednávanej veci nebolo preto možné rozhodnúť o vlastníctve k nehnuteľnosti v prospech žalobkyne vzhľadom k tomu, že žalobkyňa aktívnu legitímáciu na podanie predmetnej žaloby nijako nepreukázala a z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. O trovách konania okresný súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný priznal právo na náhradu trov konania v plnej výške.

8. Proti rozsudku v súlade s § 355 ods. 1 CSP, v lehote v súlade s § 362 ods. 1 CSP podala odvolanie žalobkyňa, z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Odvolateľka namietala, že odôvodnenie rozsudku nie je určité, pretože okresný súd v odôvodnení nehnuteľnosť nešpecifikoval v súlade so zákonom č. 162/1995 Z.z. Tvrdenie žalovanej je v hrubom

rozpore s platným právnym stavom. Žalobkyňa uviedla, že preukázala, že je právnym nástupcom poručiteľa a jeho manželky, pričom títo mali len jedno dieťa, ktorým je žalobkyňa. Rozhodnutím v dedičskom konaní preukázala, že je aktívne legitimovaná v tomto konaní a má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva z dôvodu potreby zosúladenia právneho stavu so stavom skutočným, vzhľadom k tomu, že je jedinou právnou nástupkyňou po nebohom N. Z. a jeho manželke Z. je tzv. univerzálny dedič. Má právny záujem na určení vlastníckeho práva v súlade s § 137 CSP z dôvodu, že uplatnené právo je medzi účastníkmi sporné, že v katastri nehnuteľností je ako vlastník zapísaný žalovaný, a len rozhodnutie súdu môže byť podkladom pre vykonanie zmeny zápisu v katastri nehnuteľností.

10. V odvolaní uviedla, že zákonná lehota na uplatnenie reštitúcie už uplynula, nakoľko toto mohla uplatniť oprávnená osoba do 31. decembra 2004. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/130/2007, ktoré poukazuje na nadobudnutie vlastníckeho práva k pozemku vydržaním a v tomto prípade bola žaloba podaná v čase, keď oprávnená osoba sa mohla domáhať vlastníckeho práva aj bez žaloby, a to na základe reštitučného zákona, čo je celkom iný prípad. Uviedla, že súd dospel k záveru, že "žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu legitimáciu, t. j. nepreukázala, že sa stala vlastníčkou nehnuteľností, nehnuteľnosť nebola predmetom dedičského konania, ani nebolo rozhodnuté, kto z dedičov predmetnú nehnuteľnosť zdedil, pretože z rozhodnutia bývalého Štátneho notárstva v Rimavskej Sobote č. D 370/920 zo dňa 25. mája 1992 vyplýva, že v prvej zákonnej skupine boli dedičmi manželka poručiteľa a dcéra poručiteľa. Poukázala na to, že ak by sa stala vlastníčkou nehnuteľností alebo nehnuteľnosť by bola predmetom dedičského konania, tak by súdny spor nevznikol. Notár v dedičskom konaní neprejednáva majetok, ktorým nie je vo vlastníctve poručiteľa v čase úmrtia. Súd tvrdí, že aktívna legitimácia v tomto konaní nemôže byť daná, kým neprebehne dedičské konanie, ktoré ale notár nemôže prejednať. Toto vytvára bludný kruh a takýto stav v právnom štáte je neprípustný. Rozhodnutie súdu je teda z ústavného hľadiska neakceptovateľné. Rozsudkom boli porušené základné práva žalobkyne na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy a Čl. 36 ods. 1 Listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Poukázala na to, že v dedičskom konaní D 370/92 boli dedičmi manželka poručiteľa a dcéra poručiteľa. Iní dedičia neexistovali. Manželka poručiteľa F. Z. v roku úmrtia manžela mala 66 rokov, iné deti nemala, biologicky je nemožné, aby po vydaní rozhodnutia D 370/92 zo dňa 25. mája 1992 porodila potomka, t. j. zákonného dediča. Zomrela XX. 03. XXXX, po nej prebiehalo dedičské konanie 30. 10. 1997, D 345/97, Dnot 211/97. V zmysle tohto rozhodnutia ako dedič zo zákona v prvej dedičskej skupine prichádza do úvahy žalobkyňa, dcéra poručiteľa v celosti.

11. Odvolateľka poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR 1Cdo/26/2007 zo dňa 16. 12. 2008, podľa ktorého je prípustný určovací návrh, že konkrétna vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, ktorým návrhom sa môže v sporovom konaní takéhoto určenia domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa, prípadne jeho právnym nástupcom, voči inej osobe ako dedičovi. poukázal na prípustnosť určovacieho návrhu, že konkrétna vec patrí do dedičstva po poručiteľovi, pričom v sporovom konaní sa ho môže domáhať ten, kto je dedičom poručiteľa. Rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, žalobkyňa predložila 15 listinných dôkazov, žalovaná v konaní nepredložila žiadne listinné dôkazy, napriek tomu súd prvej inštancie žalobu zamietol. Súd prvej inštancie konal povrchne, čoho dôkazom sú dve protichodné rozhodnutia prvoinštančného súdu vydané na základe rovnakých dôkazov, v prvom rozsudku mal súd prvej inštancie za to, že je preukázaný naliehavý právny záujem žalobkyne na podanej žalobe, v druhom rozsudku súd prvej inštancie žalobu zamietol z údajného dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala svoju aktívnu legitimáciu, t. j. že nepreukázala, že sa stala vlastníčkou nehnuteľností. Poukázala na to, že rozsudok nie je podpísaný sudkyňou.

12. Ďalej odvolateľka poukázala na to, že v prípade, keď z obsahu žaloby, resp. v nadväznosti na to z ďalších vyjadrení žalobcu je zrejmé, že žalobca žaluje, aby vec patrila do dedičstva po poručiteľovi, pričom v petite túto skutočnosť neuvádza, má za to, že zamietnutie žaloby len z tohto dôvodu je prejavom prílišného formalizmu, ktorý musí byť odôvodnený, no v konečnom dôsledku znamená odmietnutie spravodlivosti. Uviedla, že súd má povinnosť spresniť petit žaloby, ktorý nie je formulovaný úplne priliehavo, ak z obsahu žaloby, resp. na to nadväzujúcich vyjadrení nepochybne vyplýva, čoho sa žalobca domáha. Platí to najmä v prípadoch, keď nie je zrejmé, ako by mal znieť správny petit a samotná teória, či prax pripúšťa rôzne znenia. Rôzne posúdenia správnosti petitu žaloby v konaniach o určení, že vec patrí do dedičstva, nemôže byť na ujmu žalobcu a súdy by nemali zamietat žaloby len z toho dôvodu, že podľa nich ide o nesprávny petit. Takýto prístup nie je v súlade so zásadou iura novit curia, nesmeruje k materiálnej ochrane práv subjektov a účastníkov súdnych konaní a vzbudzuje dojem nespravodlivosti.

Neexistuje jednotná rozhodovacia prax súdov vo vzťahu k správne mu zneniu výroku v konaniach o určení, že vec patrí do dedičstva, alebo že patrí do vlastníctva poruči teľa ku dňu smrti. V prípade petítov určení, že vec patrí do dedičstva, alebo patrí do vlastníctva poruči teľa, by samotná táto skutočnosť nemala za následok zamietnutie návrhu. K odvolaniu pripojila aj osvedčenie o dedičstve po poruči teľke F. Z., rodenej K., D 345/97.

13. Odvolateľka v odvolaní žiadala, aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým súd určí, že parcela č. „C“ XXXX o výmere XXXX m², druh pozemku orná pôda, v katastrálnom území Q. A., obec Q. A., okres Q. K., ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý vydal Okresný úrad v Rimavskej Sobote, katastrálny odbor, patrí do dedičstva po poruči teľovi N. Z. (nar. XX. B. XXXX, zomrel X. U. XXXX), ktorý bol otcom žalobkyne.

14. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť, z dôvodu, že neboli naplnené odvolacie dôvody, súd konal v súlade s ustanoveniami CSP, súd nemôže konať nad rámec žalobného návrhu.

15. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrvala na svojom odvolaní, uviedla, že Slovenský pozemkový fond nadobudol nehnuteľnosť bez akéhokoľvek právneho titulu, od roku 1962 dochádza z jeho strany k okupácii pozemku na základe nesprávneho záveru, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovaná.

16. Žiadne iné vyjadrenia vo veci podané neboli.

17. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu podľa § 379, 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s § 385 CSP, rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v súlade s § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne.

18. Podľa § 387 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

19. Odvolací súd v konaní súdu prvej inštancie nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

20. Žalobkyňa v odvolaní uviedla, že ho podala, z dôvodu nesprávneho procesného postupu súdu, ktorý súd znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Odvolací súd posudzoval odvolanie žalovanej v súlade s § 124 ods. 1 CSP, podľa ktorého každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

22. Z obsahu žaloby ako aj žalobkyňou navrhnutého rozhodnutia je jednoznačné, že sa žalobkyňa domáhala určenia, že ona je vlastníčkou ňou označených nehnuteľností. Zo skutkových tvrdení v žalobe vyplýva, že sa domáhala určenia jej vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, z dôvodu, že je dedičkou vlastníka nehnuteľností, že jej právny predchodca nadobudol vlastníctvo za svojho života, nakoľko konfiškácia prebehla nezákonne vlastníkom zostal a ako žalobkyňa a právny nástupca pôvodného vlastníka má na určení vlastníckeho práva naliehavý právny záujem. Odvolací súd udáva, že z obsahu žaloby, navrhnutého petítu rozhodnutia a ďalších vyjadrení žalobkyne možno jednoznačne zistiť, že žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia, že je vlastníčkou ňou označených nehnuteľností. Jedine žalobkyňa v danom konaní môže vymedziť predmet konania a to uvedením skutkových okolností a uvedením, čoho sa na základe uvedených skutkových okolností domáha. Z obsahu žaloby, ani z obsahu ďalších vyjadrení žalobkyne nemožno vyvodit' (ako to tvrdí v odvolaní žalobkyňa), že sa žalobou domáha, že vec patrila do dedičstva po poruči teľovi, resp. že patrí do vlastníctva po poruči teľovi. Súd prvej inštancie správne postupoval, keďže bol viazaný predmetom konania určeným žalobkyňou. Tvrdenie žalobkyne, že neexistuje jednotná rozhodovacia prax súdov vo vzťahu k správne mu zneniu výroku v konaniach o určení, že vec patrí do dedičstva, alebo že patrí do vlastníctva poruči teľa, v tomto prípade nemala vplyv na správnosť posúdenia toho, či sa žalobkyňa domáha svojho práva na základe správne

formulovaného petitu, keďže ani jedného z petitov (určenie, že vec patrí do dedičstva, resp. určenia, že vec patrí do vlastníctva poručiteľa) sa žalobkyňa nedomáhala.

23. Predmet konania určený žalobkyňou je určujúci aj pre odvolacie konanie.

24. Žalobkyňa v odvolacom konaní žiadala, aby odvolací súd vydal uznesenie, ktorým súd určí, že parcela č. „C“ XXXX o výmere XXXX m², druh pozemku orná pôda, v katastrálnom území Q. A., obec Q. A., okres Q. K., ktorá je evidovaná na liste vlastníctva č. XXXX, ktorý vydal Okresný úrad v Rimavskej Sobote, katastrálny odbor, patrí do dedičstva po poručiteľovi N. Z. (nar. XX. apríla XXXX, zomrel X. U. XXXX), ktorý bol otcom žalobkyne.

25. Uvedené odvolací súd vzhľadom na obsah odvolania posúdil v súlade s § 124 CSP podľa jeho obsahu, ako návrh na zmenu žaloby, a návrh na zmenu v súlade s § 371 CSP zamietol z dôvodu, že žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

26. V súlade s obsahom odvolania následne odvolací súd preskúmal správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že odvolacie dôvody, ktoré uviedla žalobkyňa, nespôsobujú vecnú nesprávnosť rozhodnutia.

27. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva žalobkyne k nehnuteľnosti. Žalobkyňa tvrdila, že jej otec bol vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti a ona je jediná dedička.

28. Odvolací súd, vzhľadom na odvolacie dôvody udáva, že súd prvej inštancie v súlade s § 215 CSP rozhodol na základe zisteného skutkového stavu, skutkový stav subsumoval pod správnu normu hmotného práva, ktorú správne interpretoval. Žalobkyňa odvodzuje svoje vlastnícke právo od svojho právneho predchodcu tak, že tento nadobudol vlastníctvo za svojho života a ona sa mala stať vlastníčkou predmetnej nehnuteľnosti z dôvodu, že je dedička, právna nástupkyňa poručiteľa. Je tiež nesporné, že neprebehlo dedičské konanie, ktoré by potvrdilo, že žalobkyňa nadobudla po poručiteľovi titulom dedenia predmetné nehnuteľnosti. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Občiansky zákonník pri úprave dedičského práva vychádza zo základnej zásady, že dedičstvo prechádza na dediča (dedičov) ipso iure, t. j. podľa samotného práva okamihom poručiteľovej smrti. Napriek tomu však zachováva princíp úradnej ingerencie pri nadobudnutí dedičstva, čo je odôvodnené požiadavkou právnej istoty pri zmene vlastníckych vzťahov, alebo iných oprávnení v dôsledku smrti, záujmom na čo najširšom zistení rozsahu majetku a práv patriacich do dedičstva, aby nedochádzalo k ohrozeniu práv tretích osôb. V tejto súvislosti vyvstáva potreba zákonného postupu, ktorého výsledkom je rozhodnutie o tom, kto nadobudol dedičstvo, aké konkrétne a v akom rozsahu (podiele). K nadobudnutiu dedičstva nedochádza len na základe smrti poručiteľa, zákon okrem iného predpokladá aj to, že dedičstvo po poručiteľovi musí byť súdom prejednané a rozhodnuté. V konaní o dedičstvo musí byť prejednaný aj majetok, ktorý nebol známy pri pôvodnom prejednaní a rozhodnutí o dedičstve. Podľa rozhodnutia súdu o potvrdení dedičstva alebo vyporiadaní dedičov sa dedičstvo nadobúda s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa. V čase od smrti poručiteľa až do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím nie je isté s akým výsledkom sa konanie o dedičstve skončí, najmä, kto bude poručiteľovým dedičom a ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerých dedičov. Ak poručiteľ zanechal viac dedičov, až do rozhodnutia v dedičskom konaní sa považujú za vlastníka celého majetku patriaceho do dedičstva (rozsudok NS SR, sp. zn. 5 M Cdo 15/2007). V konaní bolo nesporné, že po poručiteľovi, právnom predchodcovi žalobkyne boli viacerí dediči.

29. Súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, keď zamietol žalobu, z dôvodu nedostatku vecnej legitímácie, ktorou sa vo všeobecnosti v civilnom konaní rozumieme oprávnenie alebo povinnosť strany vyplývajúce z hmotného práva. Súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobu podáva osoba, ktorá je nositeľom subjektívneho práva, a keď návrh smeruje proti osobe, ktorá je nositeľom subjektívnej povinnosti. Žalobkyňa v konaní o určenie, že je vlastníčkou predmetných nehnuteľností, na základe ňou tvrdených skutočností nie je vzhľadom na vyššie uvedené aktívne vecne legitimovaná v konaní, a preto súd jej žalobu zamietol.

30. Pre úplnosť odvolací súd, vzhľadom na skutočnosti uvedené žalobkyňou v odvolaní udáva, že, je zrejmé z rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 1 Cdo 26/2007, 3 Cdo

44/2008, 5 Cdo 147/2007, 1 Cdo 43/2007, 3 Cdo 25/2007) prípustnosť určovacej žaloby, že nehnuteľná vec patrí do dedičstva po poručiťovi, prípadne do vlastníctva poručiťela ku dňu smrti poručiťela. Ide o určovaciu žalobu, ktorá sleduje ochranu vlastníckeho práva, kto je dedičom poručiťela (do úvahy prichádzajúcim dedičom) má naliehavý právny záujem na určení, že určitá vec (hnuteľná alebo nehnuteľná) patrí do dedičstva po poručiťovi. Takýmto spôsobom je možné domáhať sa sporného nároku na ochranu vlastníckeho práva, a to práve v prípadoch, keď je sporné vlastníctvo zomrelého. Odvolací súd poukazuje na to, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nevytvára bludný kruh je v súlade s rozhodovacou praxou, nevyklučuje právo žalobkyne domôcť sa ochrany ňou tvrdeného práva. Neboli porušená práva žalobkyne na súdnu ochranu podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil, a to aj v závislom výroku o trovách konania, keď súd prvej inštancie rozhodol podľa správneho ustanovenia zákona a toto aj správne aplikoval.

32. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaný bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, preto mu vzniklo proti žalobkyňi právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie.

33. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).